

Motion till riksdagen 2012/13:Ju296

av Désirée Pethrus (KD)

Barnäktenskap, tvångsgifte och våld med hedersförtecken

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten att inkomma med förslag till lagändringar i enlighet med vad som anförs i utredningen Stärkt skydd mot tvångsäktenskap och barnäktenskap (SOU 2012:35).
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för införandet av hårdare straffskallor för alla former av våld och förtryck med hedersförtecken.

Motivering

Varje år gifts fler än 20 000 flickor under 18 år bort mot sin egen vilja, världen över. Ungdomsstyrelsen uppger att 8 500 svenska barn hyser oro över att bli bortgifta. Oftast är det flickor och unga kvinnor med utländsk bakgrund som drabbas, och gifts bort sin unga ålder eller ovilja till trots.

Att inte låta barn vara barn, att förneka unga kvinnor möjligheten att själva välja sin livspartner, innebär i allt väsentligt att man berövar flickor och pojkar och unga kvinnor deras grundläggande fri- och rättigheter – att man berövar dem deras värdighet.

Att både barnäktenskap och tvångsgifte står i strid med internationella riktlinjer och (normativ) lagstiftning råder inga tvivel om. Både FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s barnkonvention och Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna är mycket tydliga på punkten att äktenskap endast kan ingås av myndiga personer (i de flesta stater 18 år) som ger sitt fulla samtycke. Också FN:s generalförsamling liksom Europaparlamentet har tydligt tagit avstånd från såväl barnäktenskap som tvångsgifte.

Fel! Okänt namn på

Svensk lagstiftning är inget undantag i fördömandet av strikt olagliga samt forcerade äktenskapsformer. Men även om ett giltigt äktenskap i Sverige kräver godkännande av en behörig vigselförrättare liksom de båda myndiga makarnas närvaro och samtycke, ger vissa kryphål möjlighet att kringgå det gällande regelverket. I synnerhet gäller detta så kallade fullmaktsäktenskap, som ingås genom ombud och utan den ena eller båda parternas samtycke eller närvaro.

Många barn och unga, i synnerhet flickor och unga kvinnor, som motsätter sig tvångsäktenskap riskerar att utsättas för hedersrelaterat våld och förtryck. Eller, snarare, skall tvångsäktenskap ses som en form av hedersrelaterat våld och förtryck. Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet definierar hedersrelaterat våld och förtryck som "ett patriarkalt våld som utmärker sig genom sitt kollektiva uttryck. Våldets syfte är i första hand att kontrollera kvinnors sexualitet och planeras och utförs ofta kollektivt." Gärningsmannen eller gärningsmännen kan vara en partner men också, som framkommit i en rad uppmärksammade hedersmordsfall i Sverige på senare år, familjemedlemmar såsom fäder, bröder eller mödrar.

I syfte att öka kunskapen om tvångsäktenskap och barnäktenskap samt att föreslå lagstiftning och andra åtgärder för att stärka skyddet mot sådana äktenskap gav regeringen under våren 2010 justitierådet Göran Lambertz i uppdrag att leda utredningen *Stärkt skydd mot tvångsäktenskap och barnäktenskap (SOU 2012:35)*. Betänkandet, som överlämnades till regeringen den 24 maj 2012, föreslår bland annat en kriminalisering av, liksom borttagen dispens för, barnäktenskap, införande av en särskild straffbestämmelse om tvångsäktenskap som ska kunna leda till fängelse i upp till två år och skärpta krav gällande vigselrätt för trossamfund.

Det är min mening att regeringen bör se över möjligheten att inkomma med förslag till lagändringar i enlighet med vad som anförs i den aktuella utredningen om barnäktenskap och tvångsgifte. Samtidigt bör regeringen verka för införandet av hårdare straffskalor för alla former av våld och förtryck med hedersförtecken.

Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 3 oktober 2012

Désirée Pethrus (KD)